

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Enhet 2
 Förvaltningsrättsnotarien
 Mikaela Johansson

DOM
 2015-05-27
 Meddelad i
 Falun

Mål nr
 635-15

SÖKANDE

AB Byggprojekt i Dalarna, 556379-7983

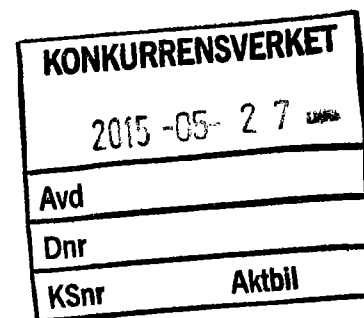
Ombud: Advokat Axel Eskeby
 Advokatfirman Sylwan och Fenger-Krog AB
 Box 1043
 791 10 Falun

MOTPART

Smedjebackens kommun
 777 81 Smedjebacken

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår AB Byggprojekt i Dalarna:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 136082

Postadress
 Box 45
 S-791 21 Falun

Besöksadress
 Kullen 4

Telefon
 023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se

Telefax
 023-383 00 80

Expeditionstid
 måndag – fredag
 08:00-12:00
 13:00-16:00

BAKGRUND

Smedjebackens kommun (kommunen) genomför en upphandling avseende Nybyggnad av skolbyggnad Kyrkskolan, Söderbärke (dnr 2014-332). Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande enligt 15 kap. lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). Tilldelningsbeslut meddelades den 10 februari 2015 varvid Erlandssons Bygg i Dalarna AB (Erlandssons) tilldelades kontraktet utifrån tilldelningsgrunden lägsta pris.

YRKANDEN M.M.

AB Byggprojekt i Dalarna (Byggprojekt) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att Erlandssons anbud förkastas. I andra yrkar Byggprojekt att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför Byggprojekt i huvudsak följande. Erlandssons anbud brister i förhållande till flera obligatoriska krav. Uppfyllelse av samtliga obligatoriska krav är en förutsättning för att anbudet ska gå vidare till utvärdering. Kommunen har handlagt upphandlingen felaktigt genom att ändå utvärdera anbudet trots att det borde ha förkastats. Eftersom Byggprojekt kom på andra plats i rankingen borde istället Byggprojekts anbud ha vunnit upphandlingen. Genom den felaktiga handläggningen har Byggprojekt lidit eller riskerar att lida skada.

Kommunen motsätter sig bifall till ansökan och anför att utvärderingen har gått rätt till. Erlandssons anbud uppfyller samtliga obligatoriska krav. De omständigheter som Byggprojekt anför ger inte stöd för att kommunen ägnat sig åt ovidkommande hänsyn eller att upphandlingen skett i strid med reglerna i LOU eller de grundläggande principerna som ligger till grund för LOU. Byggprojekt har därför inte lidit och kan inte komma att lida skada. Det saknas således förutsättningar för att upphandlingen ska göras om.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Utgångspunkter för förvaltningsrättens prövning

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt anger vilka omständigheter den grundar sin talan på. Förvaltningsrätten har således att pröva om det på grundval av vad Byggprojekt anført är visat att kommunen brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta medfört att Byggprojekt lidit eller kan komma att lida skada (16 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principer om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

Tidplan och betalningsplan

Av **förfrågningsunderlaget** framgår bl.a. följande.

AFB.31 Anbuds form och innehåll

Följande skall ingå i anbudshandlingarna:

T4 Tidplan

– övergripande tidplan

E4 Betalningsplan

AFD.41 Tidplan

TE skall efter entreprenaduppgörelsen utan dröjsmål upprätta samordnad tidplan för godkännande av B. I tidplanen skall anges tidpunkter för myndighetsbesiktningar samt tidpunkt för driftsatt anläggning, samordnad slutprovning och slutbesiktning. Produktionsplanen skall uppdateras inför byggmöte om mer än en veckas försening föreligger. Tidplanen skall hållas aktuell under hela entreprenadstiden. Se AFD.361.

AFD.622 Betalningsplan

Kontraktssumman erläggs enligt prestationsbunden betalningsplan som upprättas enligt grunderna i ABT 06 kap 6 § 12. Betalningsplanen skall upprättas och överlämnas till beställaren senast två veckor efter beställningskontraktet.

Byggprojekt har anfört bl.a. följande. Av T4 och E4 framgår att anbud ska innehålla övergripande tidplan och betalningsplan. Erlandssons anbud saknar tidplan. Av anbudets del T4 anges endast att arbetena ska starta enligt överenskommelse. När det gäller betalningsplan så är grundtanken att betalningsplanen ska korrespondera med tidplanen. Av Erlandssons anbud E4 framgår endast att betalningsplan lämnas av entreprenören vid eventuell kontraktskrivning. En betalningsplan som endast anger att betalning ska vara prestationsbaserad och betalas en gång per månad kan under inga omständigheter betraktas som en betalningsplan i den mening som normalt avses i upphandlingssammanhang. Kommunen har inte rätt att godtyckligt bestämma innebörden i angivna krav.

Kommunen har anfört bl.a. följande. Erlandssons har inkommit med en övergripande tidplan som ger kommunen den information den behöver. Erlandssons anbud anger starttid vecka 10 och sluttid vecka 40. Det överensstämmer helt med vad kommunen själv planerat och ger en bra bild över vilken tidslängd entreprenaden tar och kommunen kan då känna sig trygg inför byggnationen. I totalentreprenaden har entreprenören stor frihet att själv avgöra i vilken takt den utför arbetena inom ramen för den tidplan som ska samordnas med kommunen. Några ytterligare krav på hur tidplanen ska vara utformad finns inte. Erlandssons har inkommit med en betalningsplan där de skriver att betalningen ska vara prestationsbaserad och betalas en gång per månad. Det är fullt tillräckligt och kommunen har inte ställt några särskilda krav på betalningsplanens utformning. Förslag kommer att samordnas vid eventuell kontraktskrivning. Kommunen har inte godtyckligt bestämt innebörden av Erlandssons betalningsplan. För varje

månad arbete har utförts faktureras faktisk kostnad för utfört arbete vilket korresponderar med tidplanen.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Av förfrågningsunderlaget framgår inte närmare hur tidplanen ska vara utformad utan endast att den ska vara övergripande. Det finns inte anledning att anta annat än att Erlandssons lämnade in en tidplan tillsammans med anbudet med innehållet att byggnationen planerades pågå från v. 10 t.o.m. v. 40. Förvaltningsrätten anser därför att Byggprojekt inte visat att det obligatoriska kravet på tidplan inte är uppfyllt.

Enligt förfrågningsunderlaget ska en betalningsplan ingå i anbudshandlingarna. Samtidigt ska en prestationsbunden betalningsplan upprättas och överlämnas till beställaren senast två veckor efter beställningskontraktet. Det tycks ostridigt att Erlandssons angivit att betalning ska vara prestationsbaserad och betalas en gång per månad. Mot bakgrund av att det inte ställts några specifika krav på betalningsplanens utformning och att det framgår att ytterligare en betalningsplan ska överlämnas efter kontraktstecknande anser förvaltningsrätten att Byggprojekt inte visat att det obligatoriska kravet på betalningsplan inte är uppfyllt.

Dokumenterad erfarenhet

Av **förfrågningsunderlaget** framgår bl.a. följande.

AFB.5 Prövning av anbudsgivare och anbud

Anbudsgivaren skall ha dokumenterad erfarenhet av att leda och utföra totalentreprenader liknande detta objekt. Anbudsgivaren skall ange minst två likvärdiga referensobjekt och dessa skall vara utförda under senaste femårsperiod.

Byggprojekt har anfört bl.a. följande. Erlandssons har angivit tre referenser i sitt anbud. Inget av dessa objekt är likvärdiga med den aktuella upp-

handlingen och informationen i anbudet är i denna del undermålig. För att uppfylla kravet på likhet ska den upphandlande myndigheten behandla alla anbudsgivare likvärdigt. Kvalificeringsbedömningen ska ske utifrån de uppgifter som framgår av anbudet. Av Erlandssons anbud kan inte utläsas bl.a. omfattning, tid för utförande eller entreprenadform. Således måste kommunen ha fått information om detta på annat sätt än genom anbudet. Redan denna omständighet är ett brott mot likabehandlingsprincipen.

Kommunen har anfört bl.a. följande. Det bestrids att Erlandssons inte angivit liknande referensobjekt. Kommunen har inte efterfrågat referenser på enbart skolor eftersom det inte hade varit likabehandlande samt att det vore att diskriminera större delen av byggentreprenörer som inte får chansen att utföra skolor. Att begära referensobjekt är till för att säkerställa anbudsgivarens förmåga att klara uppgiften. Grundinställningen är att en upphandlande myndighet ska kunna förlita sig på att det som står i anbudet är korrekt. Då en upphandlande myndighet har rätt, men inte någon skyldighet att kontrollera riktigheten i de uppgifter som anbudsgivaren lämnar, kan det inte anses strida mot likabehandlingsprincipen att kommunen kontrollerade Erlandssons referenser.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Erlandssons har i sitt anbud som referenser angett bl.a. följande; om/tillbyggnad, Alfaskolan Fagersta kommun, ombyggnad Skattemyndigheten i Ludvika, Gallerian samt nybyggnad av 15 st bostadsrättslägenheter i Ludvika.

Förfrågningsunderlaget specificerar inte vilken typ av uppgifter som ska lämnas avseende referensobjekten. Att Erlandssons inte lämnat uppgifter om omfattning och tid för utförande kan därför inte i sig medföra att anbudet inte uppfyller ställda krav. Det framgår dock av förfrågningsunderlaget att erfarenheten ska avse totalentreprenader liknande objektet för upphandlingen. Erlandssons har inte angett om referensobjekten avser just totalent-

reprenader. Det är dock enligt förvaltningsrättens mening inte heller möjligt att utifrån anbudet dra slutsatsen att de angivna referensobjekten inte uppfyller det obligatoriska kravet. Då Erlandssons redovisat erfarenheter som mycket väl skulle kunna utgöra likvärdiga referensobjekt anser förvaltningsrätten att kommunen inte överträtt någon av de grundläggande principerna när de begärt in uppgifter från Erlandssons i syfte att kontrollera och förtydliga de redan lämnade uppgifterna. Med beaktande av att det framgår av de handlingar som kommunen begärt in från Erlandssons att uppförandet av lägenheterna var en totalentreprenad samt att uppdraget avseende Alfaskolan var en totalentreprenad för tillbyggnad av skolan med två våningsplan inklusive klassrum, gruppum och WC anser förvaltningsrätten att Byggprojekt inte visat de aktuella referensobjekten inte är att anse som likvärdiga.

Bas-P och Bas-U

Av **förfrågningsunderlaget** framgår bl.a. följande.

AFD.1834 Uppllysning om byggarbetsmiljösamordnare

I anbud skall anges namn och verifierade kvalifikationer på BAS-P och BAS-U.

Byggprojekt har anfört bl.a. följande. I Erlandssons anbud har det inte angivits vem som ska vara Bas-P respektive Bas-U. Att vara byggarbetsmiljösamordnare är inte detsamma som att personen ifråga är Bas-U och Bas-P. Inte heller finns motsvarande dokumentation som verifierar att de offererade personerna innehar erforderliga kvalifikationer. Av allmänt språkbruk följer att ett krav på verifiering innebär att en kvalifikation på något objektivt sätt bevisas, d.v.s. verifieras. Att anbudsgivaren själv lämnar ett påstående i en CV kan aldrig utgöra en verifikation. Inte ens uppgifterna i CV:n anger tillräckliga kvalifikationer. Av det som anges i text kan heller inte utläsas att personerna i fråga har erforderlig kompetens, snarast

antyder texten att personerna saknar erfarenhet såvitt avser totalentreprenad vid nyproduktion av liknande objekt.

Kommunen har anfört bl.a. följande. I Erlandssons bilaga E1 står tydligt att byggarbetsmiljösamordnare för projektet är Andreas Adolfsson. I Andreas Adolfssons CV står tydligt att han utbildat sig i Bas-P och Bas-U. Detta ger namn och verifierad kvalifikation för detta. Inga krav finns från kommunen på hur formerna för verifikaten ska vara utformade. I CV:n förekommer inga kopior av betyg eller utbildningar. Det kan man uppvisa om de efterfrågas. Kommunen har ingen skyldighet att kontrollera om uppgifter som lämnats i ett anbud avseende de krav som ställts på det upphandlade föremålet är riktiga.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

I Erlandssons anbud är Andreas Adolfsson angiven som byggarbetsmiljösamordnare. Mot bakgrund av att rubriken i kravet i AFD.1834 lyder "Upplysning byggarbetsmiljösamordnare" samt att BAS-P och BAS-U betyder byggarbetsmiljösamordnare planering och projektering respektive utförande anser förvaltningsrätten att kravet på att ange BAS-P och BAS-U är uppfyllt. Av Andreas Adolfssons CV framgår att han genomgått kurs för BAS-P och BAS-U. Eftersom det obligatoriska kravet inte närmare anger hur kvalifikationen för BAS-P och BAS-U ska verifieras, samt då det inte finns skäl att betvivla att Andreas Adolfsson faktiskt genomgått angiven kurs, bedömer förvaltningsrätten att anbudet får anses uppfylla aktuellt krav.

Vad avser övriga personer som Byggprojekt riktat anmärkningar emot finner förvaltningsrätten att bolaget inte visat på vilket sätt personernas erfarenheter har betydelse för kravuppfyllnaden i aktuell upphandling. Det är därmed inte visat att någon av de grundläggande principerna har övertätts med anledning av det som Byggprojekt anfört i denna del.

Övrigt

Byggprojekt har anfört bl.a. följande. Det har framkommit uppgifter om att fastighetschefen på kommunen har erhållit anställning hos Erlandssons sedan Erlandssons tilldelades uppdraget. Detta faktum sammantaget med att kommunen utvärderat Erlandssons anbud trots uppenbara brister är ägnat att väcka misstanke om att ovidkommande hänsyn har tagits under handläggandet av upphandlingen. Enligt förfrågningsunderlaget var fastighetschefen beställarens ombud i upphandlingen. Därmed torde han ha haft inflytande över den upphandling som tilldelades det bolag där fastighetschefen sedermera erhöll anställning. Det kan inte uteslutas att kontakter förevarit mellan fastighetschefen och Erlandssons under en tidsperiod som varit relevant för upphandlingen.

Kommunen har anfört bl.a. följande. Kommunen bestrider att ovidkommande hänsyn har tagits vad gäller fastighetschefen. Att antyda att han haft inflytande över upphandlingen är helt taget ur luften. När upphandlingen annonserades var fastighetschefen företrädare för kommunen. Den 19 december 2014 sade han upp sig från sin tjänst som fastighetschef i Smedjebackens kommun. Han lyftes bort från alla pågående och tillkommande projekt som han hade hand om till att enbart slutföra service och underhållsarbeten samt pågående försäkringsärenden. Från april månad tillträdde fastighetschefen sin nya tjänst. Tilldelningen av entreprenaden skedde den 10 februari 2015, efter en kvalificering och utvärdering som skett på samma villkor för samtliga anbudsgivare. Samtliga anbudsgivare är lika-behandlade, kvalificerade sig och utvärderingen skedde efter utvärderingsprincipen "lägst pris". Vilka kontakter som förekommit och som kan ha påverkat upphandlingen är ovidkommande i sammanhanget då samtliga anbudsgivare egenhändigt beräknat på kostnad för byggandet som baseras på förfrågningsunderlaget.

Förvaltningsrätten anser inte att Byggprojekt på ett klart och tydligt sätt angett omständigheter som visar att fastighetschefens byte av arbetsplats

har inneburit att kommunen brutit mot någon av de grundläggande principerna.

Sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att Byggprojekt inte har visat att kommunen har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU. Det saknas därmed skäl för ingripande enligt LOU varför ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Karin Forslund Johansson
rådman

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.